

VII. КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР ФАОЛИЯТИНИНГ УМУМИЙ ТАВСИФИ

Корхоналар ва ташкилотлар ягона давлат регистри маълумотларига кўра, 2020 йилнинг 1 январь ҳолатига рўйхатга олинган юридик шахслар сони (деҳқон ва фермер хўжалиқларисиз) 24544 тани ташкил қилиб, шундан 23459 таси ёки 95,6 фоизи фаолият кўрсатмоқда.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича рўйхатга олинган корхона ва ташкилотларнинг асосий қисми савдо 6020 та (24,5 фоизи), саноат 3758 та (15,3 фоизи), қурилиш 2590 та (10,5 фоизи), яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар 1940 та (7,9 фоизи), ташиш ва сақлаш 1396 та (5,7 фоизи) соҳаларига тўғри келади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 25 сентябрдаги “Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат регистри тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 274-сонли қарорига мувофиқ тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказувчи органлар томонидан тақдим этилган билдиришномага асосан Корхона ва ташкилотларнинг ягона давлат регистри базаси юритилади.

2020 йилнинг 1 январь ҳолатига рўйхатга олинган ҳамда фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар иқтисодий фаолият турлари бўйича

	Рўйхатга олинганлар		Фаолият кўрсатаётганлар	
	бирлик	яқунга нисбатан фоизда	бирлик	яқунга нисбатан фоизда
Жами	24544	100,0	23459	100,0
<i>шу жумладан:</i>				
қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиғи	2427	9,9	2275	9,7
саноат	3758	15,3	3588	15,3
қурилиш	2590	10,5	2462	10,5
савдо	6020	24,5	5722	24,4
ташиш ва сақлаш	1396	5,7	1340	5,7
яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	1940	7,9	1845	7,9
ахборот ва алоқа	251	1,0	240	1,0
соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	580	2,4	572	2,4

	Рўйхатга олинганлар		Фаолият кўрсатаётганлар	
	бирлик	яқунга нисбатан фоизда	бирлик	яқунга нисбатан фоизда
бошқа турдаги хизматлар кўрсатиш	5582	22,8	5415	23,1

Иқтисодий фаолият турлари бўйича рўйхатга олинган корхоналар ва ташкилотларнинг асосий қисми яъни 24,5 фоизи савдо, 15,3 фоизи саноат, 10,5 фоизи қурилиш, 9,9 фоизи қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 7,9 фоизи яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар, 5,7 фоизи ташиш ва сақлаш, 2,4 фоизи соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатишда, 1,0 фоизи ахборот ва алоқа соҳасида ва 22,8 фоизи бошқа фаолият турлари ҳиссасига тўғри келган.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича рўйхатдан ўтган корхоналар ва ташкилотларнинг улуши, фоиз
(фермер ва деҳқон хўжалиқларидан ташқари)

Рўйхатдан ўтган корхоналар ва ташкилотларнинг асосий улуши Бухоро (31,7 фоиз) шаҳри, Ёждувон (10,8 фоиз), Ромитан (8,1 фоиз), Бухоро (7,5 фоиз) туманларига тўғри келди, шу билан бирга, энг кам улушни Қоровулбозор (2,0 фоиз), Олот (3,1 фоиз) туманлари ҳамда Когон (3,9 фоиз) шаҳрида кузатилди.

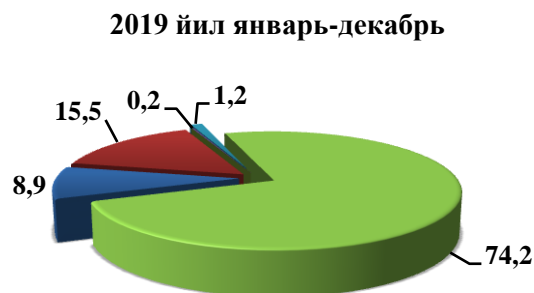
Рўйхатга олинган юридик шахсларни мулкчилик шакллари бўйича

тақсимланиши, бирликда
(фермер ва деҳқон хўжаликларисиз)

	Жами, бирлик	давлат	нодавлат	шундан хусусий
Вилоят бўйича:	24544	2177	22367	3796
Бухоро ш.	7781	428	7353	1277
Когон ш.	957	80	877	184
<i>туманлар:</i>				
Бухоро	1849	157	1692	377
Вобкент	1085	153	932	121
Жондор	1574	168	1406	120
Когон	1222	90	1132	218
Олот	761	115	646	240
Пешкў	1441	159	1282	118
Ромитан	1996	159	1837	113
Шофиркон	1479	186	1293	194
Қоракўл	1256	176	1080	301
Қоровулбозор	491	55	436	35
Ғиждувон	2652	251	2401	498

Рўйхатга олинган корхоналар умумий сонининг 91,1 фоизи нодавлат мулки шаклидаги корхоналар, шундан 17,0 фоизи хусусий корхоналар, 1,3 фоизи чет эл сармояси иштирокидаги корхоналар, 0,2 фоизи акциядорлик жамиятлари, 72,6 фоизи бошқа корхоналар улушига тўғри келди.

Рўйхатга олинган хўжалик юритувчи субъектлар-юридик шахслар мулкчилик шакллари бўйича (умумий сонига нисбатан фоиз ҳисобида)

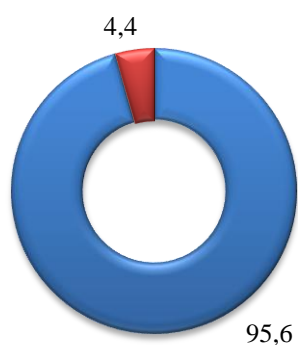
- Давлат мулки
- Хусусий корхоналар мулки
- Акциядорлик жамиятлари
- Чет эл сармояси иштирокидаги корхоналар
- Бошқа мулкчилик шакллари

Фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотлар сони 23459 тани ташкил қилиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан солиштирилганда 5344 та (29,5 фоиз) га ошган.

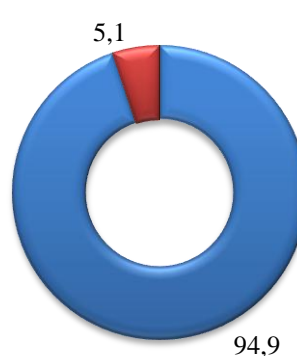
Рўйхатга олинган корхоналар ва ташкилотларнинг умумий сонига фаолият кўрсатаётганларнинг улуши 95,6 фоизни, шу билан бирга жами корхоналар ва ташкилотларнинг умумий сонига нисбатан фаолият кўрсатмаётганларнинг улуши 4,4 фоизни ташкил этиб, бу кўрсаткич йил бошига нисбатан таққосланганда 0,7 фоизга камайган.

Фаолият кўрсатаётган ва фаолият кўрсатмаётган корхоналар ва ташкилотлар улуши, фоиз

2020 йил 1 январь ҳолатига

2019 йил 1 январь ҳолатига

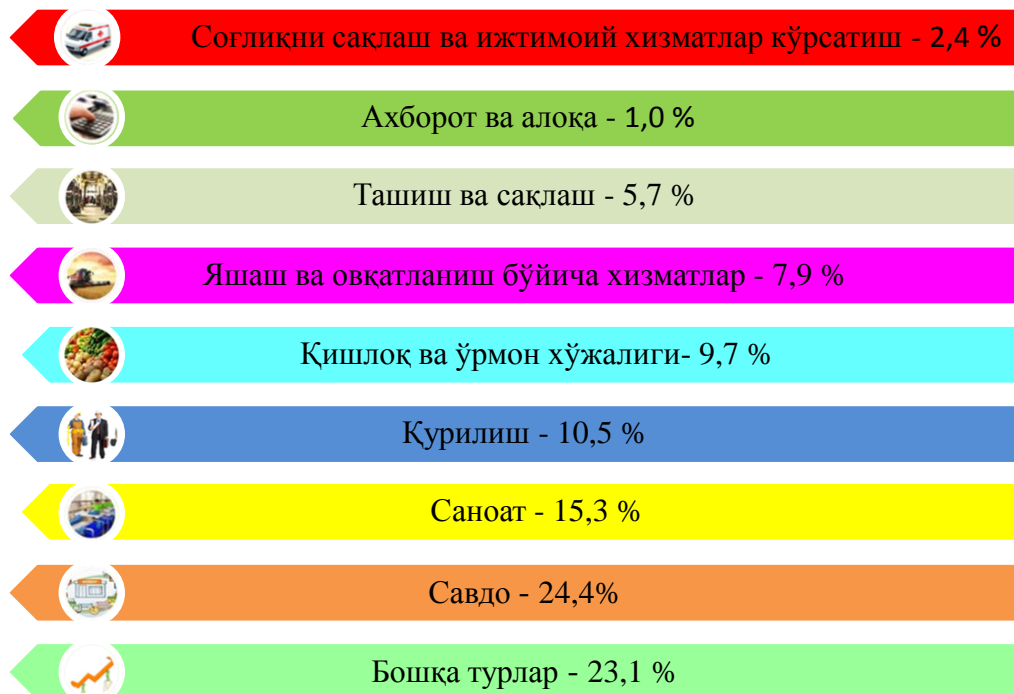
■ Фаолият кўрсатаётган

■ Фаолият кўрсатмаётган

Иқтисодий фаолият турлари бўйича фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотларнинг умумий сонига нисбатан 24,4 фоизи савдо, 15,3 фоизи саноат, 10,5 фоизи қурилиш, 9,7 фоизи қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 7,9 фоизи яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар, 5,7 фоизи ташиш ва сақлаш, 1,0 фоизи ахборот ва алоқа,

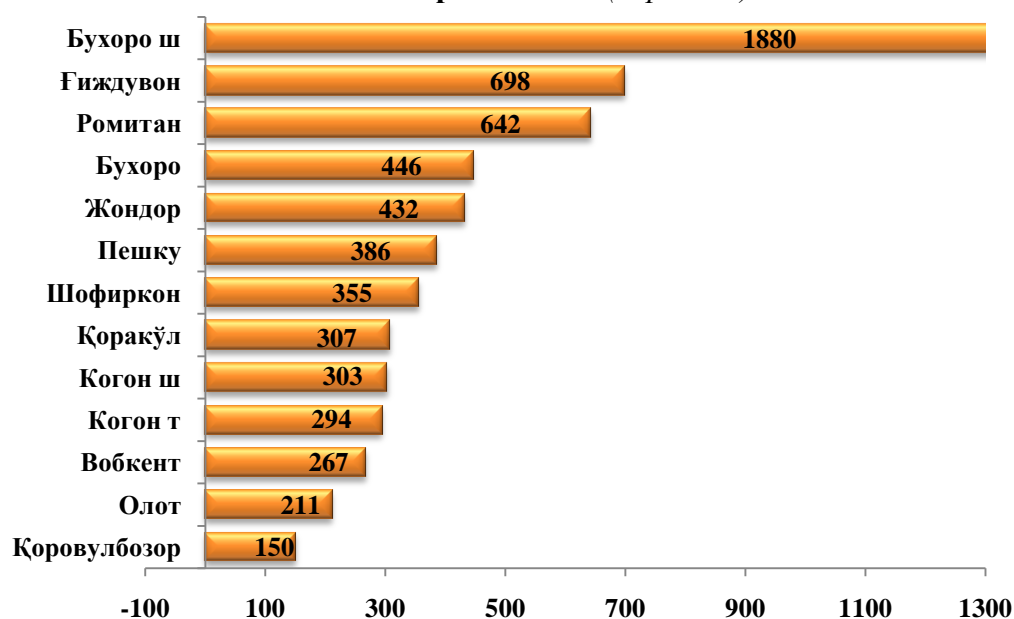
2,4 фоизи соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш ва 23,1 фоизи бошқа фаолият турлари ҳиссасига тўғри келади.

**Фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотларнинг
иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши, фоиз**
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

Худудлар кесимида фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотларнинг сониданг кўпи Бухоро (7518 та) шаҳри, Ғиждувон (2411 та), Ромитан (1950 та) ва Бухоро (1725 та) туманларида ташкил этгани ҳолда, ушбу йўналишда Когон (937 та) шаҳри, Олот (678 та) ва Қоровулбозор (482 та) туманларида корхоналар сони камлигини кузатиш мумкин.

Шаҳар ва туманлар бўйича янги ташкил этилган корхоналар ва ташкилотларнинг сони (бирликда)

2019 йил январь-декабрь ойларида 6371 та корхоналар ва ташкилотлар янги ташкил этилган бўлиб, 2018 йилнинг шу даврига нисбатан 2,1 мартага ошган. Янги ташкил этилган корхоналар ва ташкилотларнинг асосий қисми Бухоро (1880 та) шаҳри, Гиждувон (698 та), Ромитан (642 та) ва Бухоро (446 та) туманлари ҳиссасига тўғри келган. Аксинча, Когон (303 та) шаҳри, Олот (211 та) ва Қоровулбозор (150 та) туманларида ташкил этиш кўрсаткичи паст даражада.

Шаҳар ва туманлар бўйича корхона ва ташкилотлар сони, (бирликда)
(деҳқон ва фермер хўжаликларисиз)

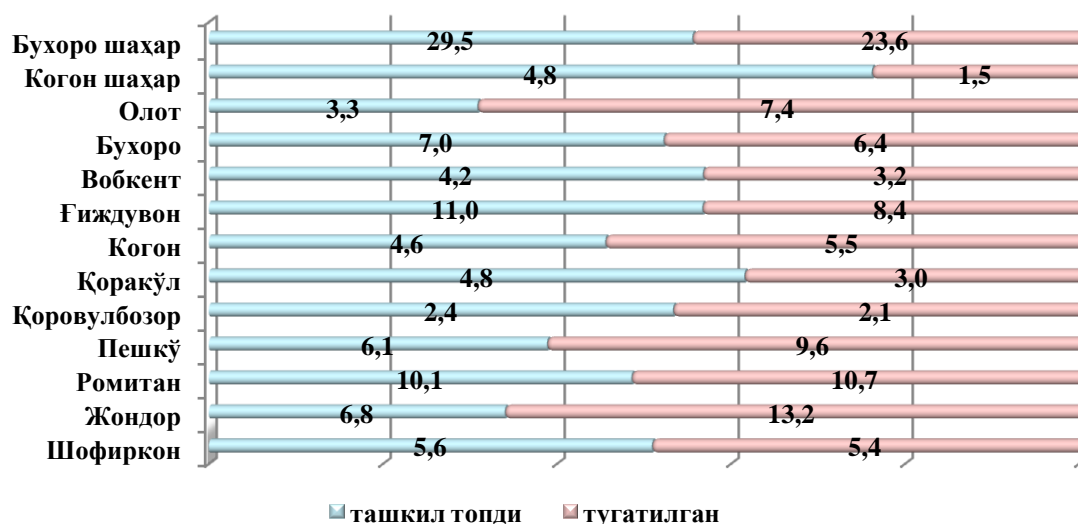
	01.012020 йил ҳолатига рўйхатга олинган	2019 йил январь-декабрь ойларида	
		янги ташкил этилган	туғатилган
Вилоят бўйича	24544	6371	927
Бухоро ш.	7781	1880	219
Когон ш.	957	303	14
<i>туманлар:</i>			
Бухоро	1849	446	59
Вобкент	1085	267	30
Жондор	1574	432	122

	01.01.2020 йил ҳолатига рўйхатга олинган	2019 йил январь-декабрь ойларида	
		Янги ташкил этилган	Тугатилган
Когон	1222	294	51
Олот	761	211	69
Пешкў	1441	386	89
Ромитан	1996	642	99
Шофиркон	1479	355	50
Қоракўл	1256	307	28
Қоровулбозор	491	150	19
Ғиждувон	2652	698	78

Иқтисодий фаолият турлари бўйича янги рўйхатга олинган корхона ва ташкилотларнинг 34,2 фоизи савдо, 19,4 фоизи саноат, 11,1 фоизи яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар, 9,6 фоизи қурилиш ва қолган қисми бошқа соҳаларга тўғри келади.

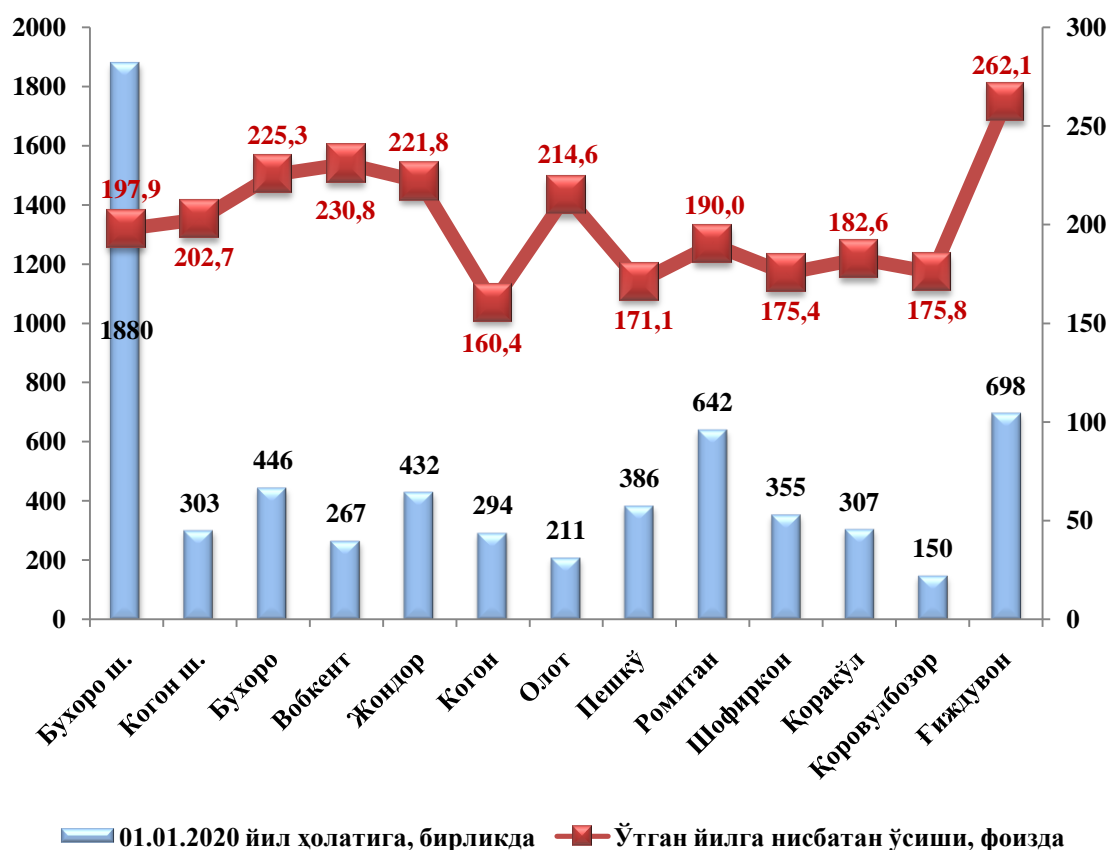
Ҳисобот даврида 927 та корхона ва ташкилотлар фаолияти тугатилган бўлиб, улардан 872 таси (жами фаолияти тугатилганларнинг 93,8 фоизи) ихтиёрий тугатилиш тартибини қўллаш орқали тугатилган.

2019 йил январь-декабрь ойларида ташкил топган ва тугатилган корхоналар (деҳқон ва фермер хўжаликларисиз)

2019 йил январь-декабрь ойларида жами 6371 та янги корхона ва ташкилотлар рўйхатга олинган (шундан кичик бизнес субъектлари 6154 та). Уларнинг асосий қисми Бухоро шаҳри (вилоят бўйича янги рўйхатга олинган жами корхона ва ташкилотларнинг 29,5 фоизи), Ёшдувон (11,0 фоиз), Ромитан (10,1 фоиз), Жондор (6,8 фоиз), Бухоро (7,0 фоиз) туманларига тўғри келди.

**Худудлар кесимида янги ташкил этилган корхоналар
ва ташкилотларнинг сони**
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

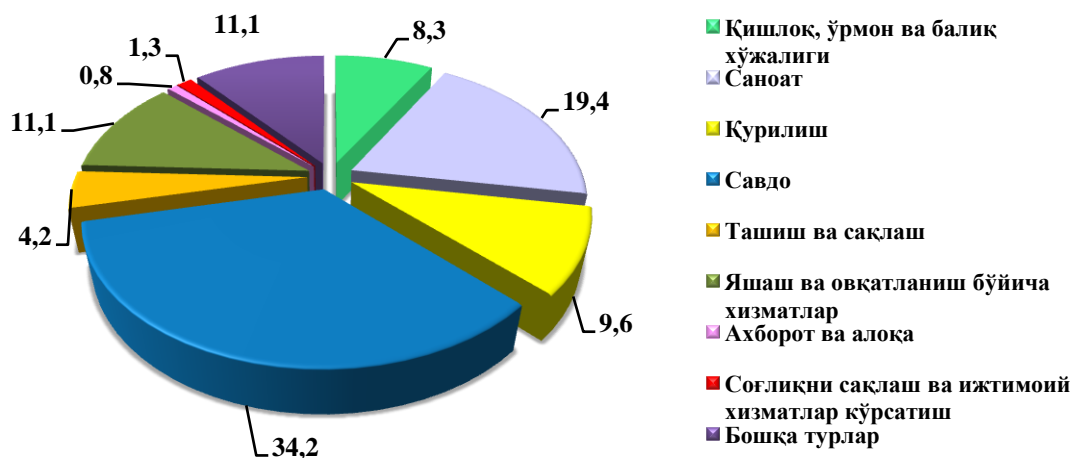

Агарда иқтисодий фаолият турлари кесимида кўрадиган бўлсак, корхоналар ва ташкилотларнинг асосий қисми савдо (2181 та), саноат (1237 та), қурилиш (611 та) ва яшаш ва овқатланишда (704 та) янги ташкил этилган. Энг кам эса соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш (85 та), ахборот ва алоқа (54 та) ҳамда ташиш ва сақлаш (269 та) фаолият турларига тўғри келган.

Янги ташкил этилган корхоналар ва ташкилотларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича сони, бирликда
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

	01.01.2018 йил		01.01.2019 йил		01.01.2020 йил	
	умумий сони	улуши, фоиз	умумий сони	улуши, фоиз	умумий сони	улуши, фоиз
Жами вилоят бўйича	2107	100,0	3394	100,0	6371	100,0
Савдо	330	15,7	590	17,4	2181	34,2
Саноат	471	22,4	545	16,1	1237	19,4
Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	417	19,8	545	16,1	531	8,3
Қурилиш	228	10,8	442	13,0	611	9,6
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	212	10,1	312	9,2	704	11,1
Ташиш ва сақлаш	98	4,6	140	4,1	269	4,2
Ахборот ва алоқа	31	1,5	38	1,1	54	0,8
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	68	3,2	89	2,6	85	1,3
Бошқа турлар	252	11,9	693	20,4	699	11,1

Иқтисодий фаолият турлари бўйича янги ташкил этилган корхоналар ва ташкилотларнинг улуши, фоиз
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

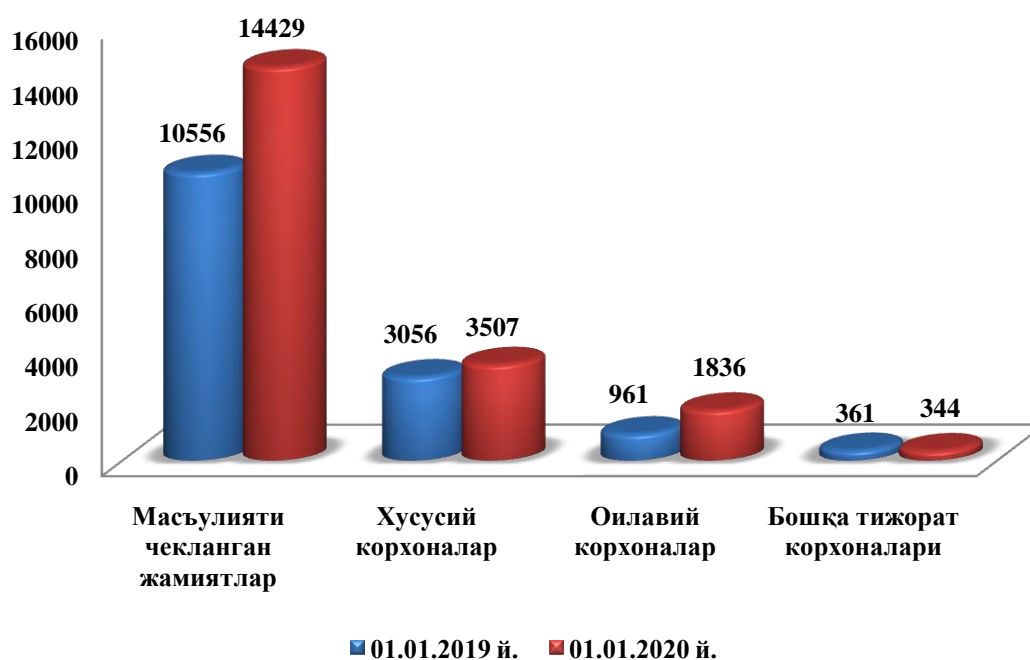

2020 йил 1 январь ҳолатига 20116 та тижорат шаклидаги корхоналар

ва ташкилотлар фаолият кўрсатаётган бўлиб, шундан хусусий корхоналар – 3507 та, оилавий корхоналар – 1836 та, масъулияти чекланган жамиятлар – 14429 та ва бошқалар – 344 тани ташкил этган.

Тижорат шаклидаги фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотларнинг асосий қисми Бухоро (6655 та) шаҳри, Ғиждувон (2080 та), ҳамда Ромитан (1718 та) ва Бухоро (1502 та) туманларида ташкил этган бўлса, аксинча Когон (815 та) шаҳри, Олот (528 та) ва Қоровулбозор (407 та) туманларида корхоналар ва ташкилотларнинг сони камлиги кузатилди.

**Ташкилий ҳуқуқий шакллари таснифлагичи бўйича фаолият кўрсатаётган тижорат корхоналарининг сони, бирликда
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)**

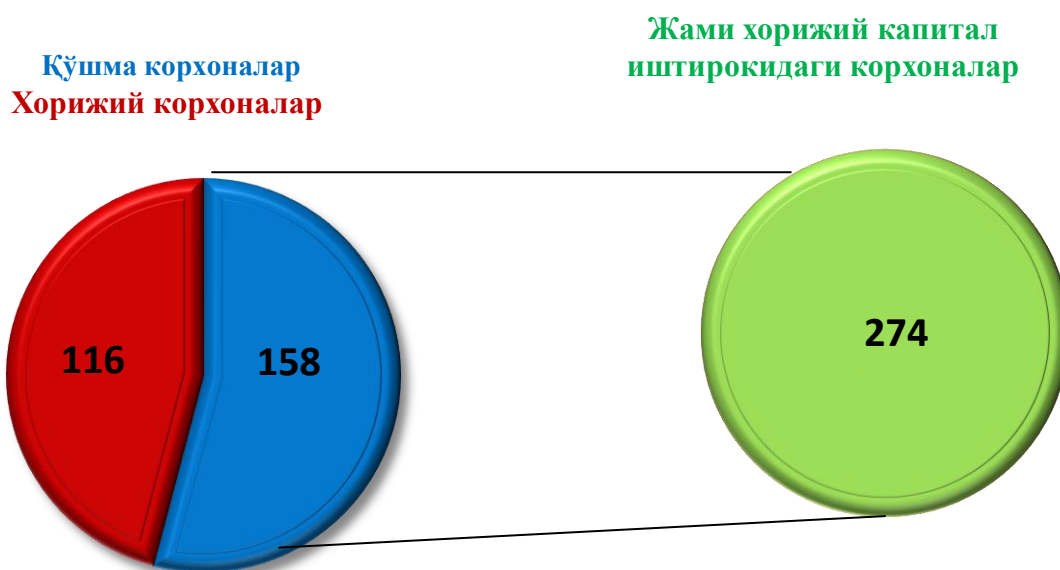
2020 йил 1 январь ҳолатига фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналар сони 274 тани ташкил этди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 118 тага ёки 75,6 фоизга ўсган. Ушбу корхоналарнинг асосий қисми Россия Федерацияси, Туркия Республикаси, Хитой Халқ Республикаси, Қозоғистон Республикаси ва Корея Республикаси ҳиссаларига тўғри келади.

Хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг давлатлар кесимида сони, бирликда

Шунингдек, хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг 158 таси қўшма, 116 таси эса хорижий корхоналар ҳисобига тўғри келади.

Фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналар сони, бирликда

Хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг асосий қисми Бухоро шаҳрида 145 та (жамидagi улуши 52,9 фоиз) ва Когон туманида 20 та (7,3 фоиз),

Пешкў туманида 17 та (6,2 фоиз)ташкил этган. Энг ками Олот туманида 6 та (2,2 фоиз), ҳамда Шофиркон, Қоракўл, Қоровулбозор туманларида 8 тадан (2,9 фоизни) ташкил этади.

Бу эса мазкур ҳудудларда хорижий ҳамкорлар билан ишлашни, инвестициялар жалб этиш борасида амалий ишларни янада жонлантириш ҳамда ривожлантириш лозимлигини кўрсатмоқда.

Ҳудудлар кесимида хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналар сони, бирликда

	Корхоналар сони	Жамига нисбатан улуши, фоиз
Вилоят бўйича	274	100,0
Бухоро ш.	145	52,9
Когон ш.	15	5,5
<i>туманлар:</i>		
Бухоро	10	3,6
Вобкент	7	2,6
Жондор	12	4,4
Когон	20	7,3
Олот	6	2,2
Пешкў	17	6,2
Ромитан	9	3,3
Шофиркон	8	2,9
Қоракўл	8	2,9
Қоровулбозор	8	2,9
Ғиждувон	9	3,3

Агар 2020 йил 1 январь ҳолатига фаолият юритаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг иқтисодий фаолият турлари кесимида кўрсак, энг кўпи саноатда 120 та (жамига нисбатан улуши 43,8 фоиз), савдода 57 та (20,8 фоиз) ҳамда қурилишда 29 та (10,6 фоиз) ни ташкил қилган. Энг камлари эса ташиш ва сақлашда 6 та

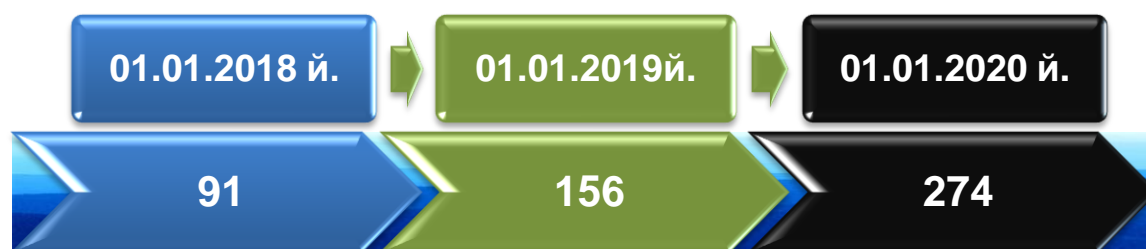
(2,2 фоиз), ахборот ва алоқа бўйича хизматларда 1 тани (0,4 фоиз) ва соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш тармоқларда 4 тани (1,5 фоиз) ташкил қилган.

Кўриниб турибдики фаолият юритаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг асосий қисми саноат ва савдо фаолияти, энг кам улуши эса соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш ҳамда ахборот ва алоқа фаолият турлари ҳиссаларига тўғри келган.

Фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича сони, бирликда
(2020 йилнинг 1 январь ҳолатига)

	Корхоналар сони	Жамига нисбатан улуши, фоиз
Жами	274	100,0
<i>шу жумладан:</i>		
қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	17	6,2
саноат	120	43,8
қурилиш	29	10,6
савдо	57	20,8
ташиш ва сақлаш	6	2,2
яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	21	7,7
ахборот ва алоқа	1	0,4
соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	4	1,4
бошқа турлар	19	6,9

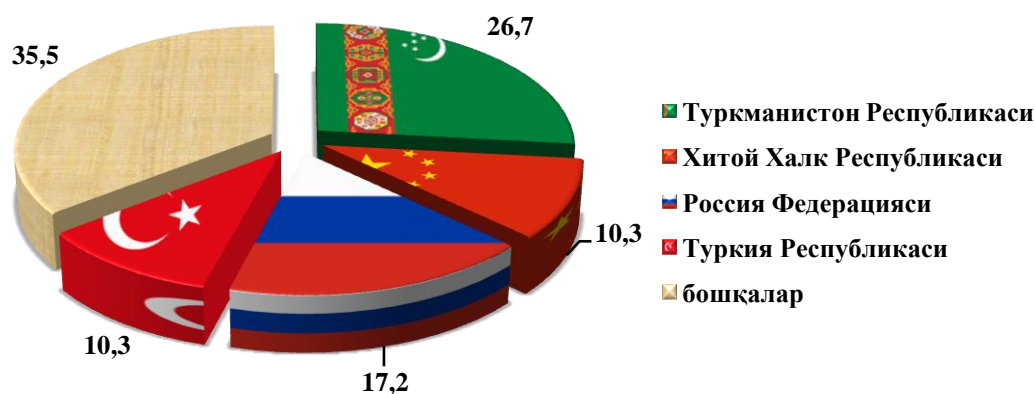
Фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг ўсиш динамикаси, бирликда

2019 йилнинг январь-декабрь ойларида хорижий капитал иштирокидаги янги ташкил этилган корхоналарнинг сони 116 тани ташкил қилган. Бу кўрсаткич эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 52 тага кўпайган.

Бунда, Туркменистон – 31 та, Россия Федерацияси резидентлари капитали иштирокида – 20 та, Туркия Республикаси – 12 та, Хитой Халқ Республикаси - 12 та ва Корея Республикаси – 6 та, ҳамда 35 таси бошқа давлатлар ҳиссасига тўғри келган. Шунингдек, 2019 йил давомида Афғонистон Ислон Республикаси, Германия Федератив Республикаси, Украина, Озарбайжон Республикаси ва бошқа давлатлар резидентлари томонидан қўшма фаолиятга қизиқиш билдиришган.

**Янги ташкил этилган хорижий капитал иштирокидаги
корхоналарнинг давлатлар кесимида улуши, фоиз
(2019 йил январь-декабрь)**

Янги (116 та) ташкил этилган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг асосий қисми Бухоро (63 та) шаҳри, ҳамда Когон (8 та) тумани ҳиссаларига тўғри келди. Хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг энг кам ташкил этган ҳудудлар каторига Қоракўл (2 та), Бухоро ва Вобкент (1 тадан) туманлари киради.

Янги ташкил этилган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича ўсиш динамикаси, бирликда

	2018 йил январь-декабрь		2019 йил январь - декабрь	
	Жами	Умумий сонига нисбатан, фоиз	Жами	Умумий сонига нисбатан, фоиз
Жами	64	100,0	116	100,0
Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	7	10,9	9	7,8
Саноат	25	39,1	38	32,8
Қурилиш	5	7,8	17	14,7
Савдо	12	18,8	37	31,9
Яшаш ва овқатланиш	7	10,9	7	6,0
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар	1	1,6	2	1,7
бошқалар	7	10,9	6	5,1

Шу билан бирга, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ҳажмини кенгайтиришда етарли даражада ишлар тўғри йўлга қўйилмаганлиги сабабли, айрим ҳудудларда хорижий инвестицияларни жалб қилишда беқарорлик сақланиб қолмоқда. Жумладан, Вобкент ва Вобкент туманларида жорий йил давомида 1 тадан хорижий капитал иштирокидаги корхоналар ташкил этилганлигини кузатилди.

Шунингдек, 2020 йил 1 январь ҳолатига хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналар сони 10 та бўлиб, булар Бухоро шаҳри (7 та), Олот, Бухоро, ҳамда Когон туманларида (1 тадан) дир.

2020 йил 1 январь ҳолатига вилоятимизда фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг сони 19981 (фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари) тани ташкил қилган. Бу кўрсаткич ўтган йилга нисбатан 35,0 фоизга ошган.

Фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг асосий қисми, яъни 6603 таси (33,0 фоиз) Бухоро шаҳри, 2070 таси (10,4 фоиз) Гиждувон тумани, 1710 таси (8,6 фоиз) Ромитан тумани, ҳамда 1499 таси (7,5 фоиз) Бухоро тумани ҳиссасига тўғри келмоқда. Энг ками Қоровулбозор туманида 390 та (1,9 фоиз), Олот туманида 523 (2,6 фоиз), ҳамда Когон шаҳрида 807 та (4,0 фоиз) ни ташкил этган.

**Худудлар кесимида фаолият кўрсатаётган кичик
тадбиркорлик субъектлари сони**
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

	01.01.2019 йил ҳолатига		01.01.2020 йил ҳолатига	
	Жами (бирликда)	жамига нисбатан фоизда	Жами (бирликда)	жамига нисбатан фоизда
Вилоят бўйича	14805	100,0	19981	100,0
Бухоро ш.	5091	34,3	6603	33,0
Когон ш.	509	3,4	807	4,0
<i>туманлар:</i>				
Бухоро	1090	7,4	1499	7,5
Вобкент	607	4,1	837	4,2
Жондор	974	6,6	1294	6,5
Когон	780	5,3	1049	5,3
Олот	385	2,6	523	2,6
Пешкў	888	6,0	1154	5,8
Ромитан	1184	8,0	1710	8,6
Шофиркон	826	5,6	1098	5,5
Қоракўл	681	4,6	947	4,7
Қоровулбозор	257	1,7	390	1,9
Ғиждувон	1533	10,4	2070	10,4

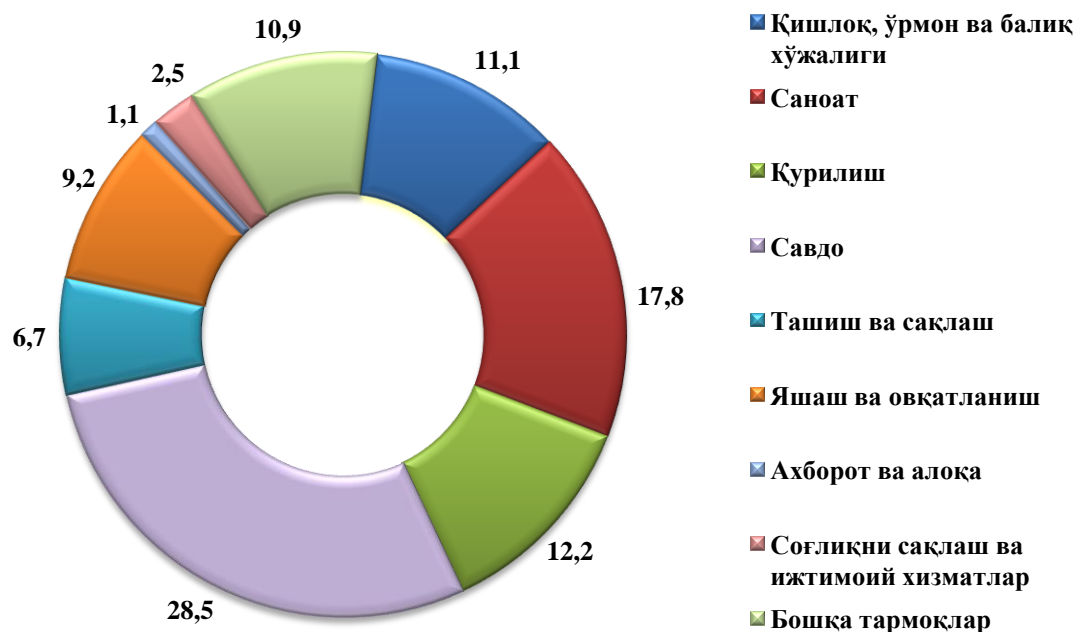
Иқтисодий фаолият турлари кесимида фаолият кўрсатаётган жами 19981 та кичик корхона ва микрофирмаларнинг 5689 таси (28,5 фоиз) савдо, 3552 таси (17,8 фоиз) саноат, 2444 таси (12,2 фоиз) қурилиш, 2228 таси (11,1 фоиз) қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 1836 таси (9,2 фоиз) яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар, 1330 таси (6,7 фоиз) ташиш ва сақлаш, 226 таси (1,1 фоиз) ахборот ва алоқа, 491 таси (2,5 фоиз) соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш ҳамда 2185 таси (10,9 фоиз)

бошқа фаолият турлари ҳиссаларига тўғри келади.

Шундан кўришиб турибдики, фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг асосий қисми саноат ва савдо фаолият турларига тўғри келади.

Энг кам улуши эса соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш ҳамда ахборот ва алоқа фаолият турларига тўғри келган.

Фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши, фоизда
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

Кичик тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш асосида уларнинг ишлаб чиқариш фаолиятини самарали ташкил этиш бўйича ишлар етарли даражада ташкил этилмаганлиги сабабли фаолият кўрсатмаётган кичик тадбиркорлик субъектларининг жами рўйхатга олинганларнинг умумий сонига нисбатан улуши юқори бўлмоқда.

2019 йил январь-декабрь ойларида 6154 та кичик корхона ва микрофирмалар янги ташкил этилган. Бу эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қараганда 2,0 мартага кўпроқдир. Энг кўп янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмалар Бухоро шаҳри (1800 та), Гиждувон (685 та), Ромитан (625 та) ва Жондор (421 та) туманлари ҳиссасига тўғри келади. Энг кам Қоровулбозор (146 та), Олот (206 та), ҳамда Вобкент (262 та) туманларида ташкил этилган.

**Янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмаларнинг
иқтисодий фаолият турлари бўйича сони, бирликда
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)**

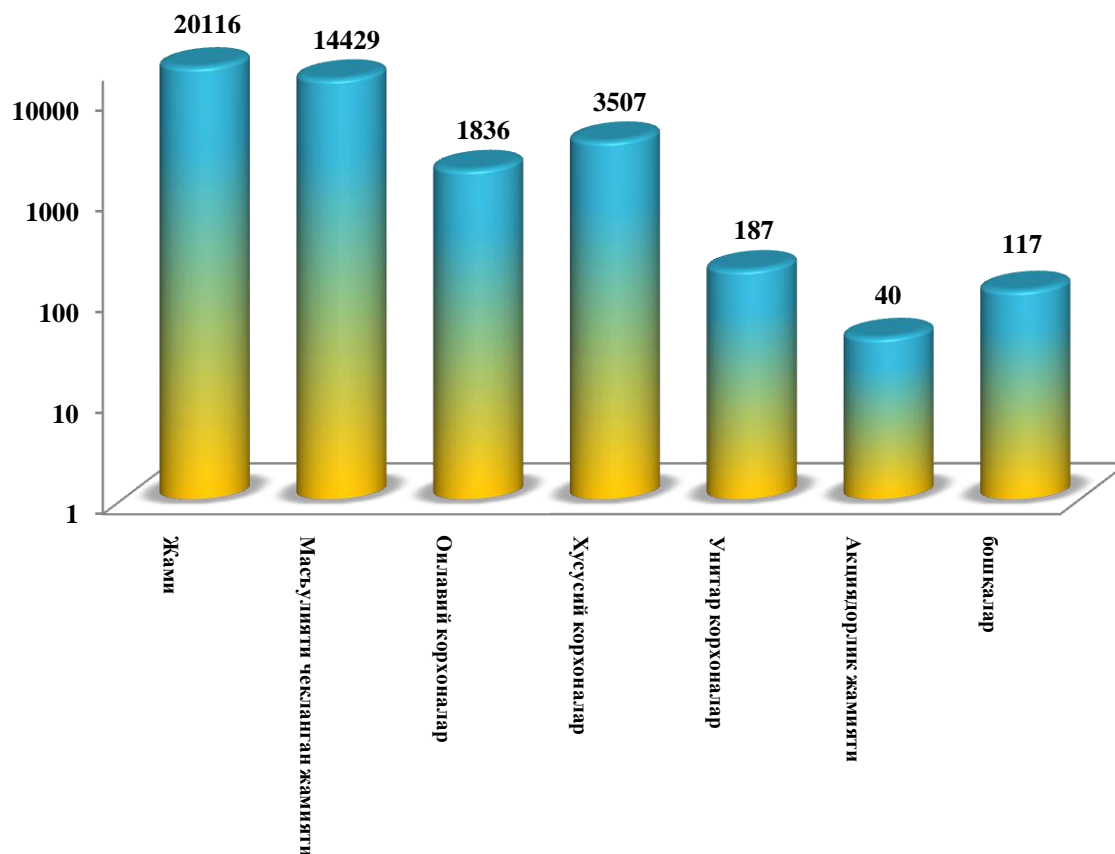

Агарда иқтисодий фаолият турлари кесимида кўрадиган бўлсак, энг кўпи савдода 2181 та, саноатда 1234 та ҳамда яшаш ва овқатланишда 703 та ташкил этилган. Энг камми эса соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизмат кўрсатишда 81 та, ахборот ва алоқада 54 та, ҳамда ташиш ва сақлашда 269 та ташкил этилган.

Тижорат корхоналари.

2020 йил 1 январь ҳолатига 20116 та тижорат шаклидаги корхона ва ташкилотлар фаолият кўрсатаётган бўлиб, шундан хусусий корхоналар – 3507 та, оилавий корхоналар – 1836 та, масъулияти чекланган жамиятлар – 14429 та ва бошқалар 344 тани ташкил этган.

Ташкилий-ҳуқуқий шакллари таснифлагичи бўйича фаолият юритаётган тижорат корхоналарнинг умумий сони, бирликда

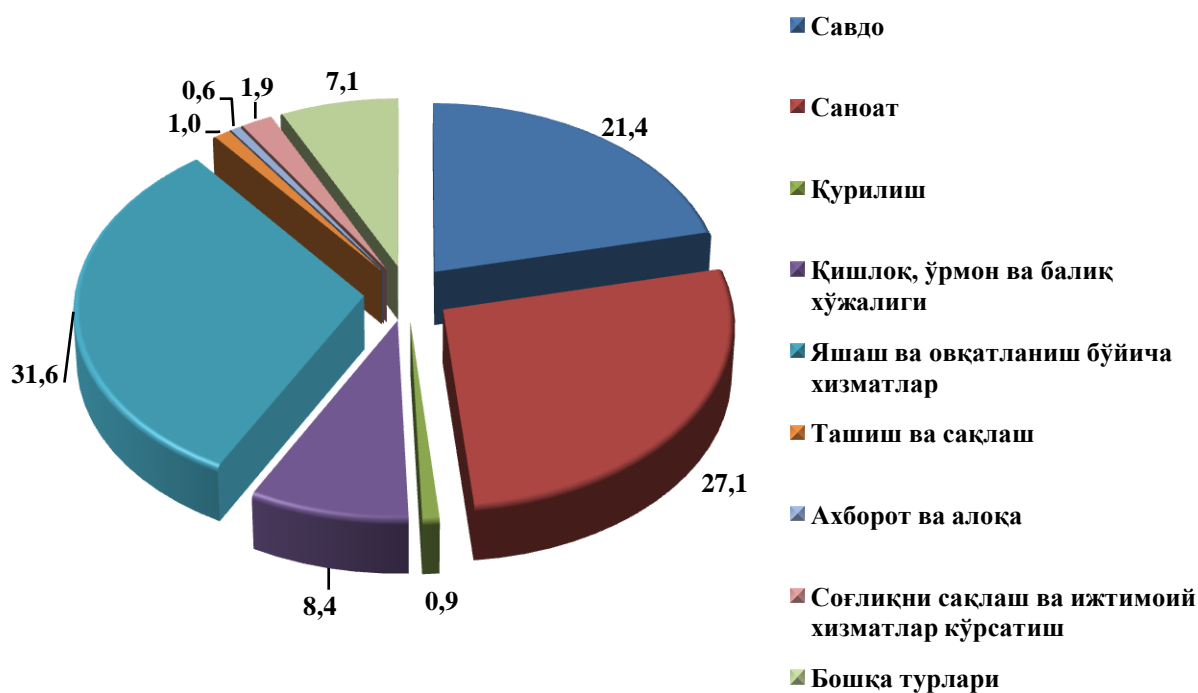

Оилавий корхоналар сони

Юридик шахс сифатида давлат рўйхатидан ўтган оилавий корхоналар сони - 2020 йилнинг 1 январь ҳолатига 1927 тани ташкил этиб, улардан 1836 таси ёки 95,3 фоиз фаолият юритади. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан олганда давлат рўйхатидан ўтганларнинг ҳамда фаолият кўрсатаётганларнинг умумий сони ўртача 90,4 фоизга ошганлигини таъкидлаш лозим.

Фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналарнинг иқтисодий фаолият турлари кесимида қаралганда уларнинг 31,6 фоиз ёки 580 таси яшаш ва овқатланиш хизматлари, 27,1 фоиз ёки 497 таси саноат, 21,4 фоиз ёки 393 таси савдо, 8,4 фоиз ёки 155 таси қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 1,9 фоиз ёки 34 таси соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш, 0,9 фоиз ёки 16 таси қурилиш, 1,0 фоиз ёки 18 таси ташиш ва сақлаш, 0,6 фоиз ёки 12 таси ахборот ва алоқа, ҳамда 7,1 фоиз ёки 131 таси бошқа фаолият турлари ҳиссасига тўғри келмоқда.

Фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналарни иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши (фоиз)

Иқтисодий фаолият турлари кесимида фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналарнинг 2020 йил 1 январь ҳолатига энг кўпи саноат, савдо ҳамда яшаш ва овқатланиш хизматлари, энг кам эса ташиш ва сақлаш, ахборот ва алоқа каби фаолият турлари ҳиссасига тўғри келади.

2019 йилнинг январь-декабрь ойларида жами 927 та корхоналар ва ташкилотлар фаолиятини тугатган. Ушбу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 42 тага ошган.

Албатта хўжалик юритувчи субъектларнинг бугунги кун талабларига мослашиши ва рақобатбардошлигини ошириши борасида юртимизда талайгина ижобий ўзгаришлар кўзга ташланиб, қатор ислохотлар амалга оширилмоқда. Бунинг натижасида мамлакатимизда корхоналарнинг бугунги кун бозорига мослашиши даражаси ортиб бормоқда. Мисол тариқасида 2017 йилда 1072 та, 2018 йилда 885 та корхоналар ва ташкилотлар ўз фаолиятини якунлаган бўлса, 2019 йилнинг январь-декабрь ойларида ушбу кўрсаткич 927 тани ташкил этган.

**Янги ташкил этилган ва тугатилган
корхоналар ва ташкилотлар динамикаси, бирликда
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)**

Агарда тугатилган корхоналарнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича қарайдиган бўлсак, 25,2 фоизи ёки 234 таси савдо, 18,1 фоизи ёки 168 таси саноат, 10,2 фоизи ёки 95 таси қурилиш, 15,0 фоизи ёки 139 таси қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 6,8 фоизи ёки 63 таси яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар, 7,2 фоизи ёки 67 таси ташиш ва сақлаш, 0,8 фоизи ёки 7 таси ахборот ва алоқа ҳамда 16,7 фоизи ёки 154 таси бошқа фаолият турлари ҳиссаларига тўғри келади.

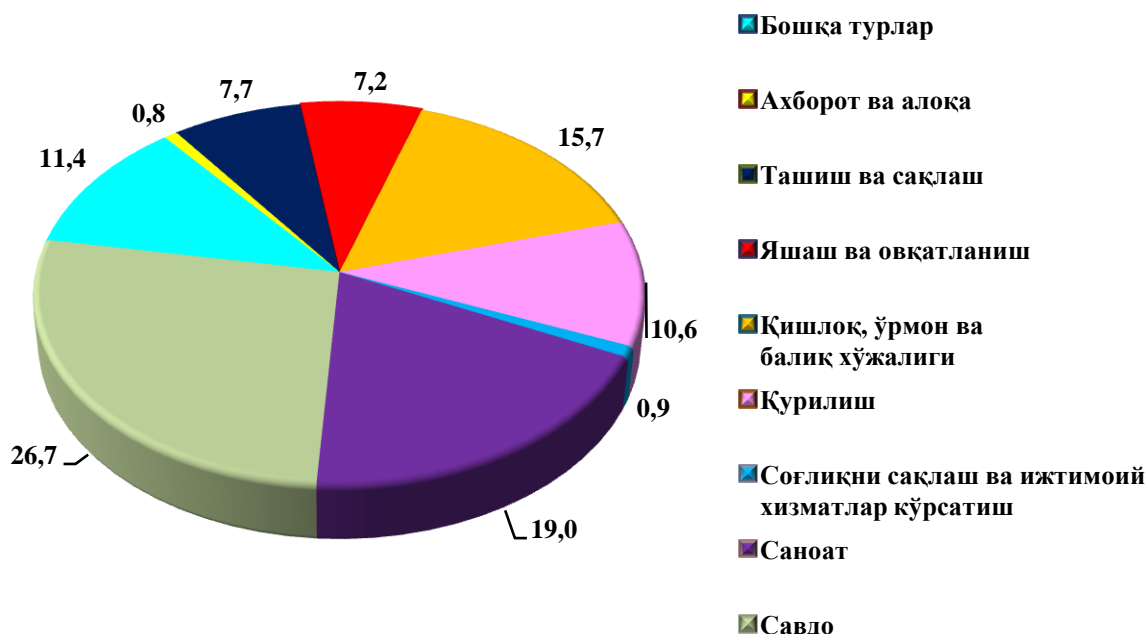
Шундан кўриниб турибдики, тугатилган корхоналарнинг асосий қисми саноат ва савдо фаолият турларига тўғри келади. Шунингдек, энг кам улуши эса ташиш ва сақлаш ҳамда ахборот ва алоқа фаолият турларига тўғри келган.

**Тугатилган корхоналар ва ташкилотларнинг иқтисодий
фаолият турлари бўйича сони, бирликда
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)**

	2018 йил январь-декабрь		2019 йил январь-декабрь		
	Жами	Жамига нисбатан улуши, фоиз	Жами	Жамига нисбатан улуши, фоиз	фарқи, (+,-)
Жами	885	100,0	927	100,0	42
<i>шундан:</i>					
Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	112	12,7	139	15,0	27
Саноат	156	17,6	168	18,1	12
Қурилиш	93	10,5	95	10,2	2
Савдо	234	26,4	234	25,2	-
Ташиш ва сақлаш	66	7,5	67	7,2	1
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	70	7,9	63	6,8	-7
Ахборот ва алоқа	17	1,9	7	0,8	-10
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	9	1,0	9	1,0	-
Бошқа турлар	128	14,5	145	15,7	17

2019 йил январь-декабрь ойларида 872 та кичик тадбиркорлик субъектлари тугатилган. Уларнинг асосий қисми 233 таси (26,7 фоизи) савдо, 166 таси (19,0 фоизи) саноат, 92 таси (10,6 фоизи) қурилиш, 137 таси (15,7 фоизи) қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 63 таси (7,2 фоизи) яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар, 67 таси (7,7 фоизи) ташиш ва сақлаш, 7 таси (0,8 фоизи) ахборот ва алоқа ҳамда 107 таси (12,3 фоизи) бошқа фаолият турлари ҳиссаларига тўғри келган.

Тугатилган корхоналар ва ташкилотларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши, фоизда
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

Тадбиркорликни қўллаб - қувватлаш натижасида ҳудудларда ҳам тугатилган кичик корхона ва микрофирмалар сони йилдан йилга камайиб бормоқда. Ушбу йўналишда асосан Бухоро шаҳрида –81 та, Вобкент туманида - 58 та, ҳамда Шофиркон туманида - 6 та кичик корхона ва микрофирмалар 2018 йилнинг январь-декабрь ойларида нисбатан кам тугатилганлигини статистик рақамларда кўришимиз мумкин.